

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ**

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II

Dr. Κωνσταντίνος Α. Ζησιμόπουλος M.D., PhD
Ειδικός Παθολόγος – Εξειδικευθείς Μ.Ε.Θ.
Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Πατρών

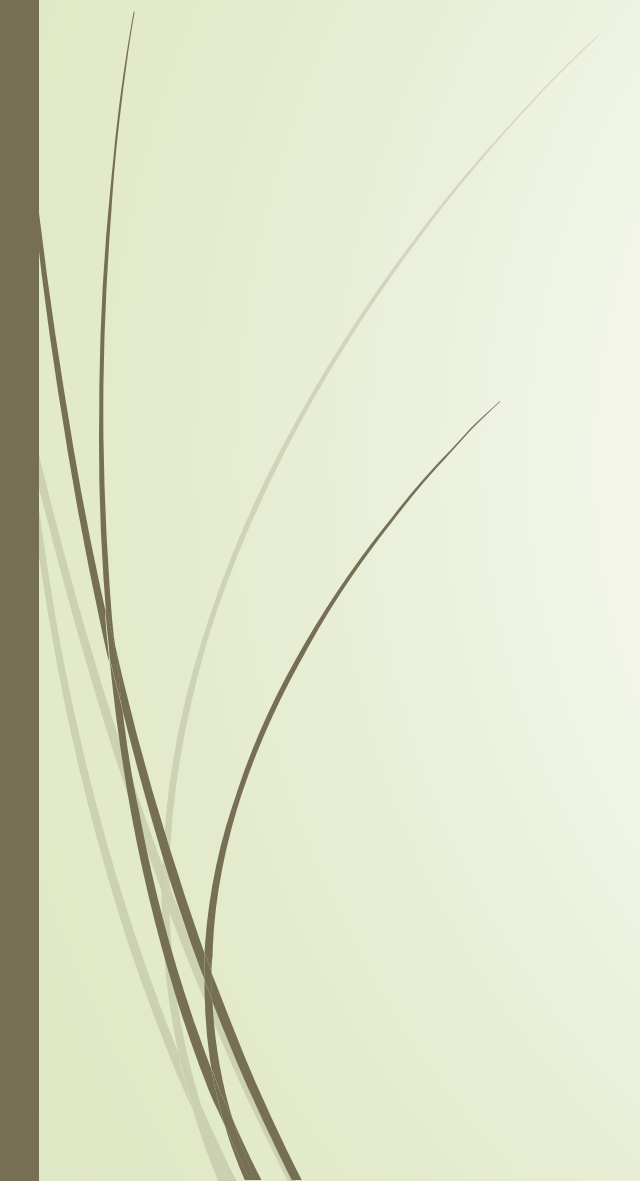

3^η Θεματική ενότητα

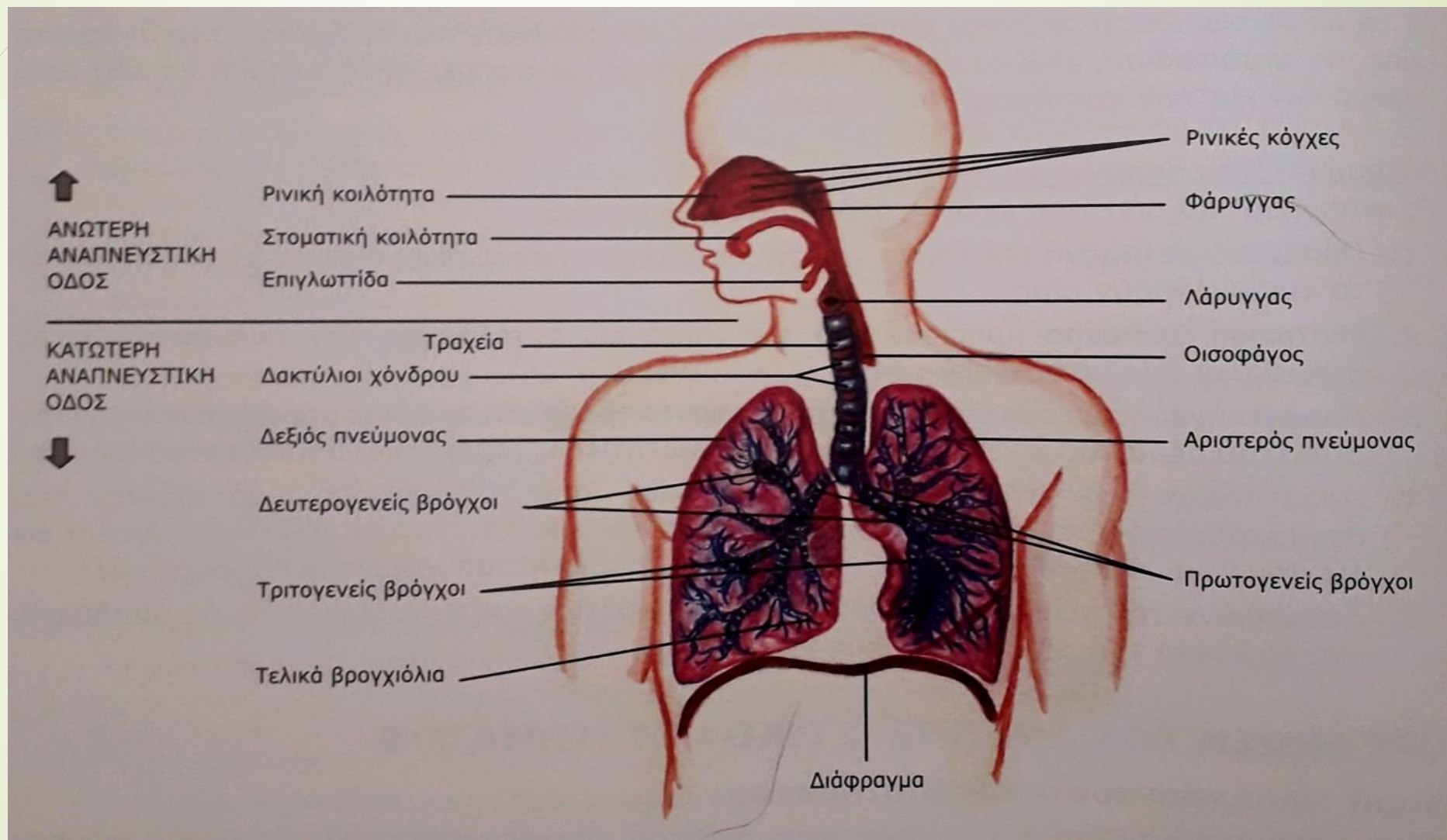
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

**Αναπνευστικού συστήματος
&
Αέρια αίματος**

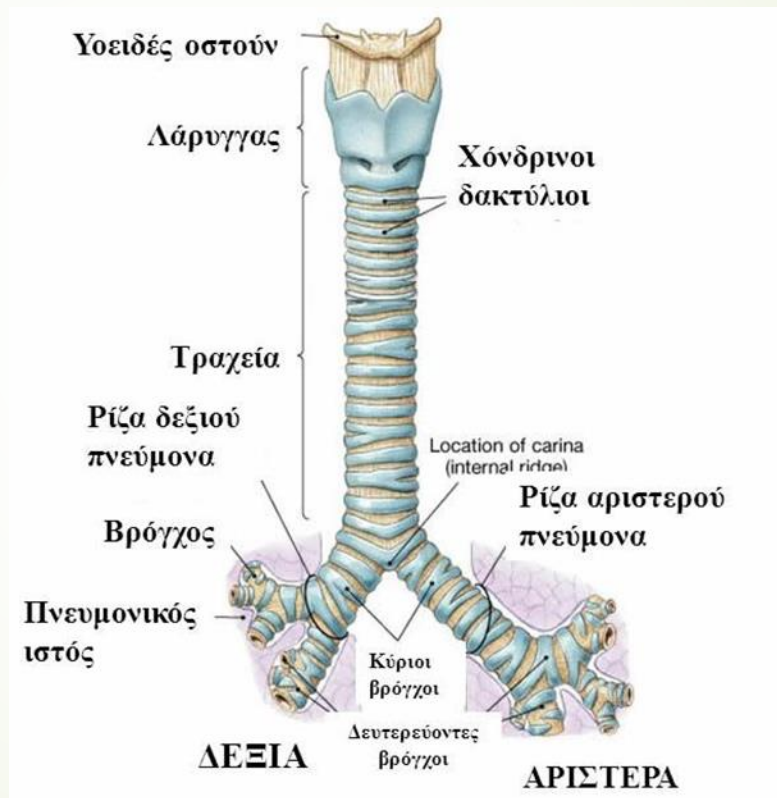
Πάτρα, 08/03/2021

Ανατομία Αναπνευστικού Συστήματος

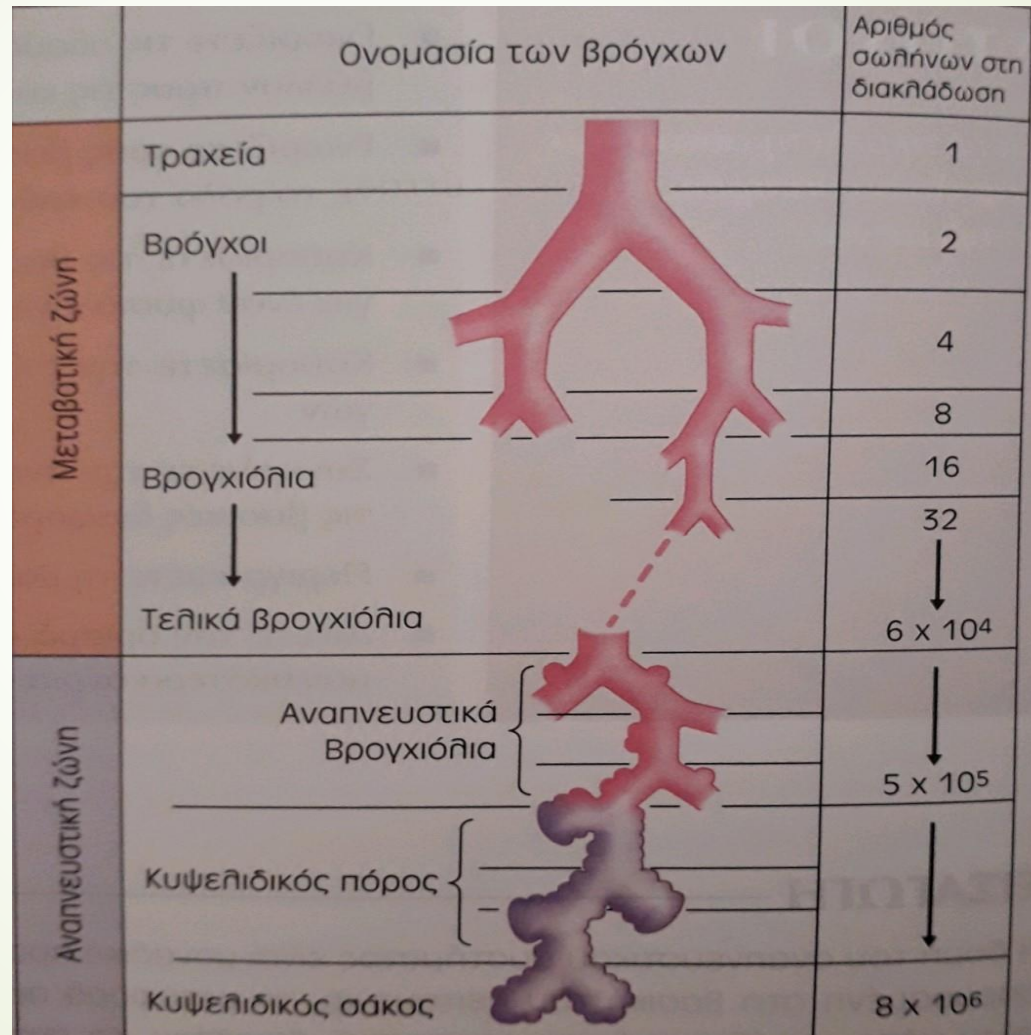
Τραχειοβρογχικό δέντρο

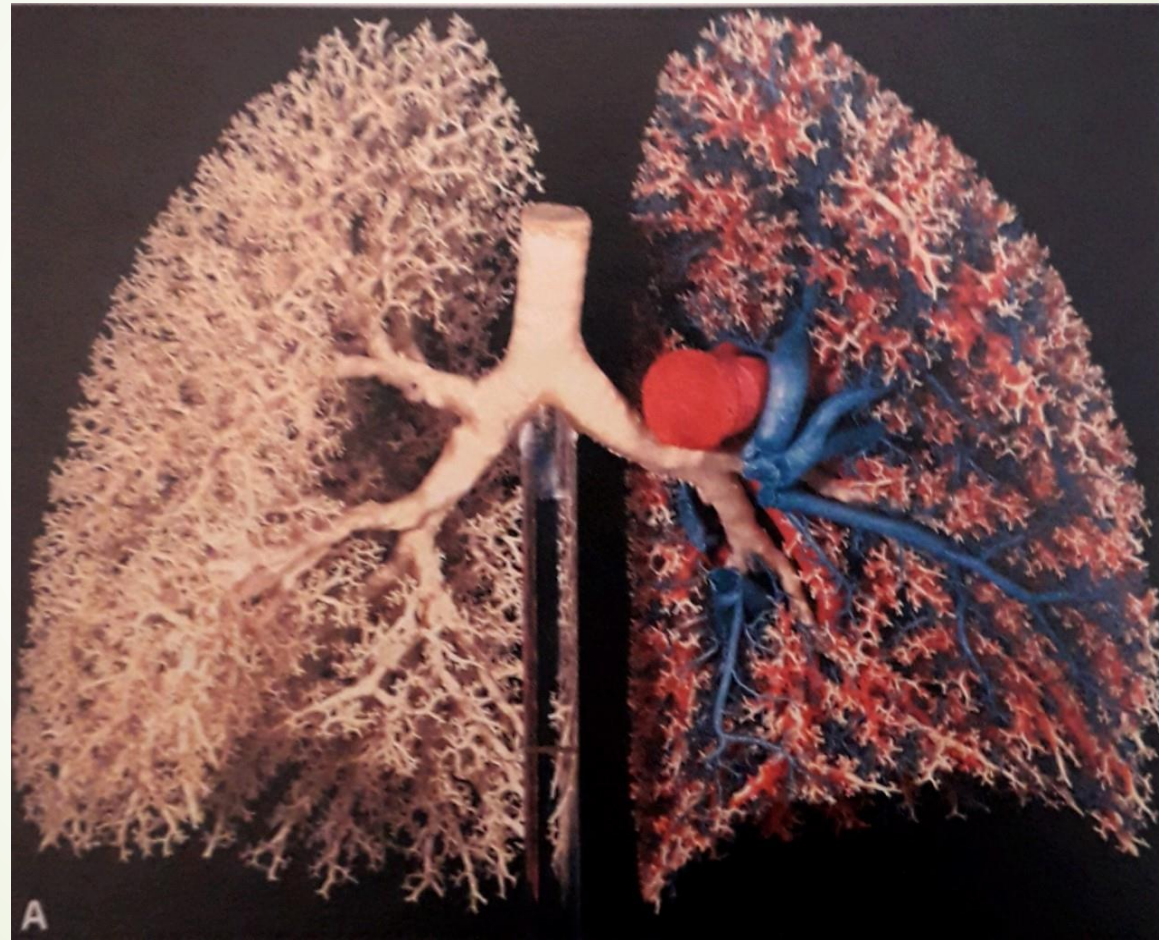

Διακλαδώσεις βρόγχων

	Όνομασία των βρόγχων	Αριθμός σωλήνων στη διακλάδωση
Μεταβατική ζώνη	Τραχεία	1
	Βρόγχοι	2
		4
		8
	Βρογχιόλια	16
	32	
	Τεληικά βρογχιόλια	6×10^4
Αναπνευστική ζώνη	Αναπνευστικά Βρογχιόλια	5×10^5
	Κυψελιδικός πόρος	
	Κυψελιδικός σάκος	8×10^6

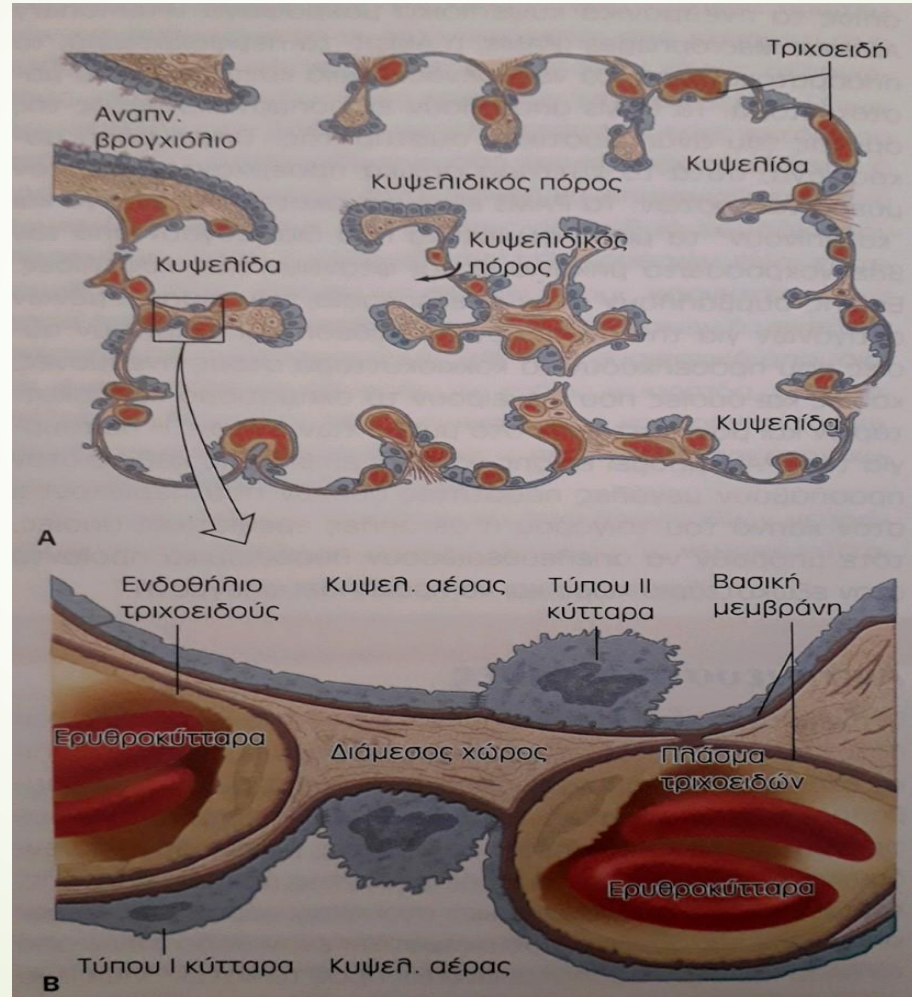

Πνεύμονες

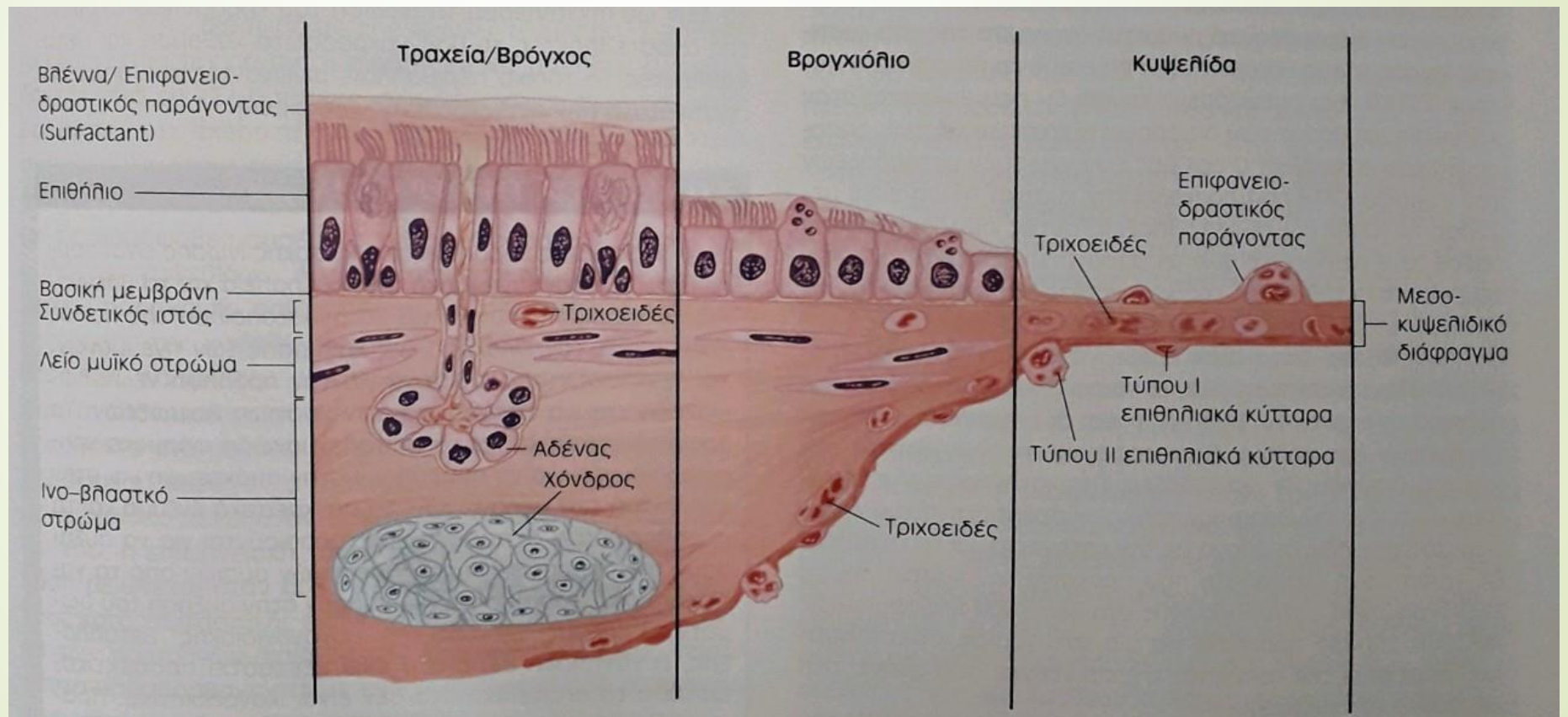

Κυψελιδοτριχοειδικός χώρος

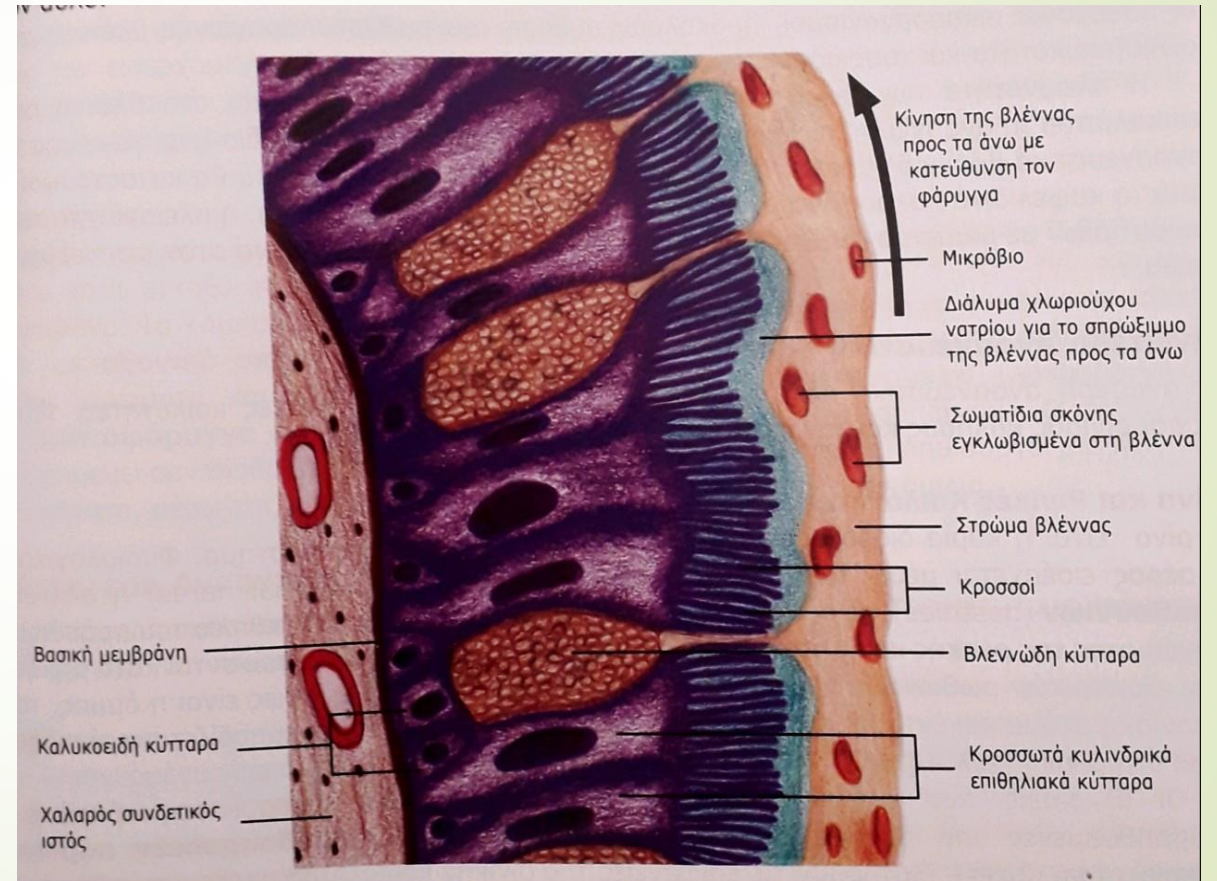
Αναπνευστικό επιθήλιο

Αναπνευστικός Βλεννογόνος

- Στιβάδα διάμεσου ιστού
- Βλεννώδης μεμβράνη
- Βλεννώδη κύτταρα
- Κροσσωτά επιθηλιακά κύτταρα

Λειτουργίες Αναπνευστικού Συστήματος

- ▶ Παρέχει εκτεταμένη επιφάνεια για την ανταλλαγή αερίων
- ▶ Μετακινεί τον αέρα κατά μήκος των αναπνευστικών οδών
- ▶ Παραγωγή φωνής
- ▶ Προστατεύει τις αναπνευστικές επιφάνειες από αφυδάτωση, μεταβολές της θερμοκρασίας και άλλες περιβαλλοντικές επιδράσεις
- ▶ Λειτουργεί ως φραγμός έναντι εισπνεομένων παθογόνων
- ▶ Συμμετέχει στην αίσθηση της όσφρησης
- ▶ Παραγωγή επιφανειοδραστικού παράγοντα
- ▶ Διάφορες μεταβολικές διαδικασίες

Μεταβολικός ρόλος αναπνευστικού

ΠΙΝΑΚΑΣ 34-4 Βιοηογικά ενεργές ουσίες μεταβολιζόμενες από τους πνεύμονες

Παράγονται και χρησιμοποιούνται στους πνεύμονες
Επιφανειοδραστικός παράγοντας

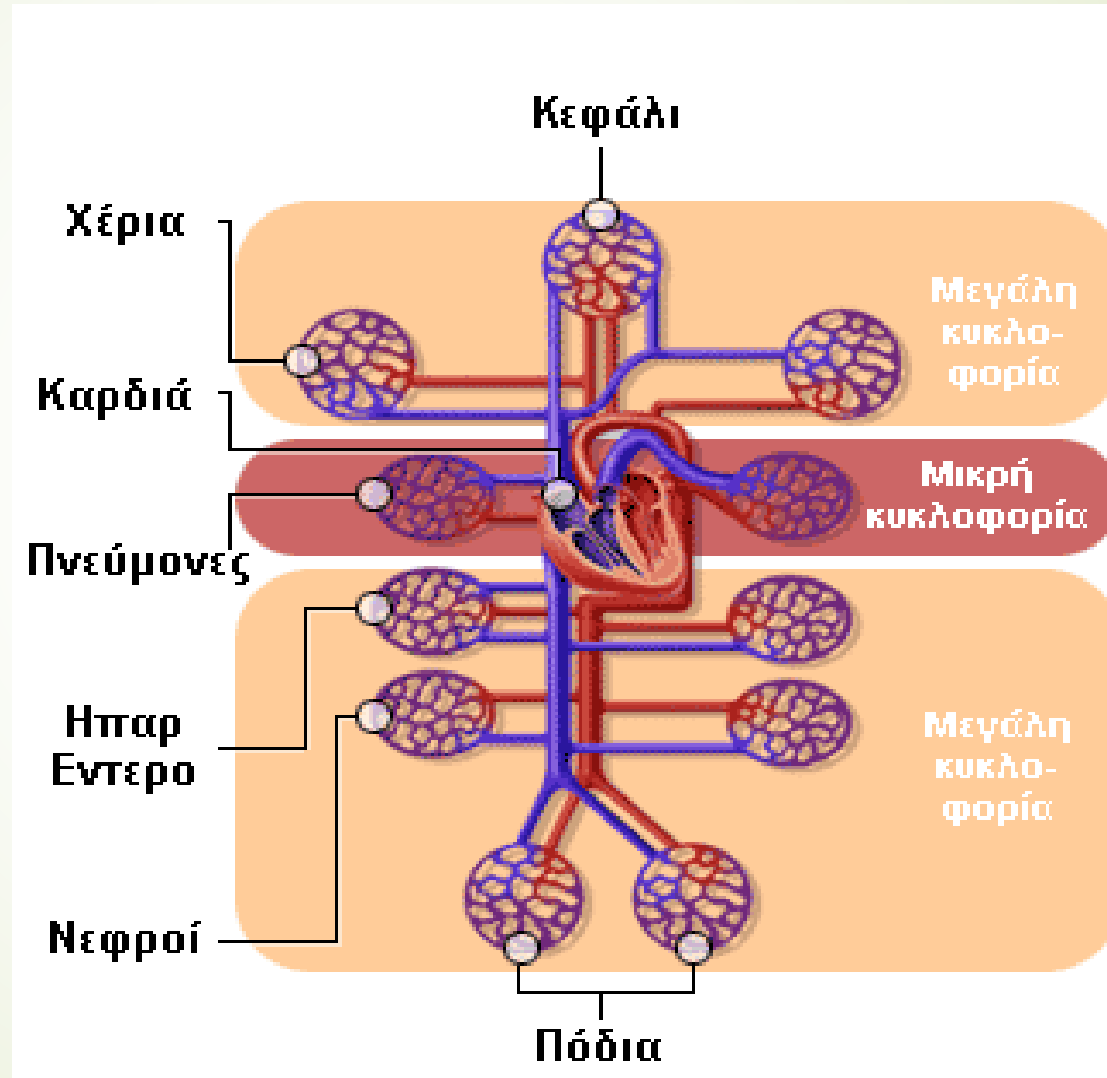
Παράγονται ή αποθηκεύονται και απελευθερώνονται στο αίμα
Προσταγλανδίνες
Ισταμίνη
Καλθικρεΐνη

Εν μέρει απομακρύνονται από το αίμα
Προσταγλανδίνες
Βραδυκινίνη
Αδενινικά νουκλεοτίδια
Σεροτονίνη
Νορεπινεφρίνη
Ακετυλοχολίνη

Ενεργοποιούνται στους πνεύμονες
Αγγειοτενσίνη I → αγγειοτενσίνη II

Πνευμονική κυκλοφορία

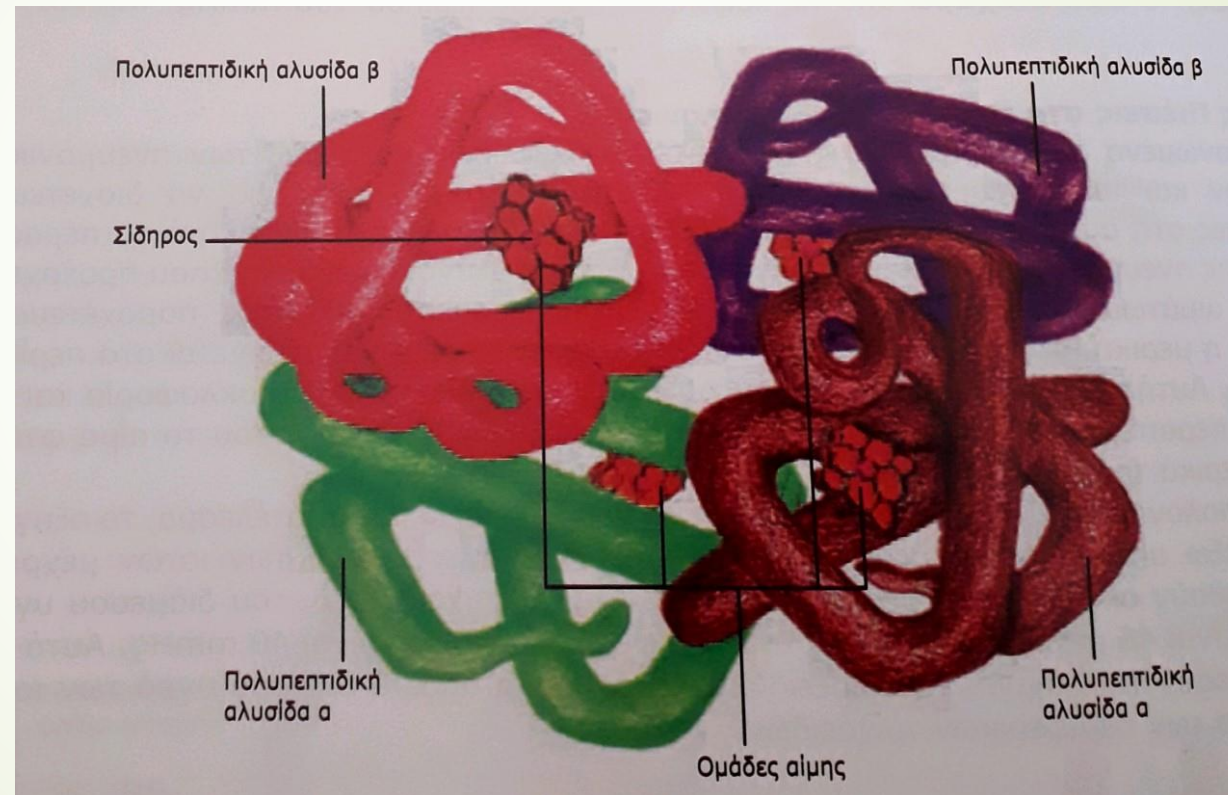

Πνευμονικός αερισμός

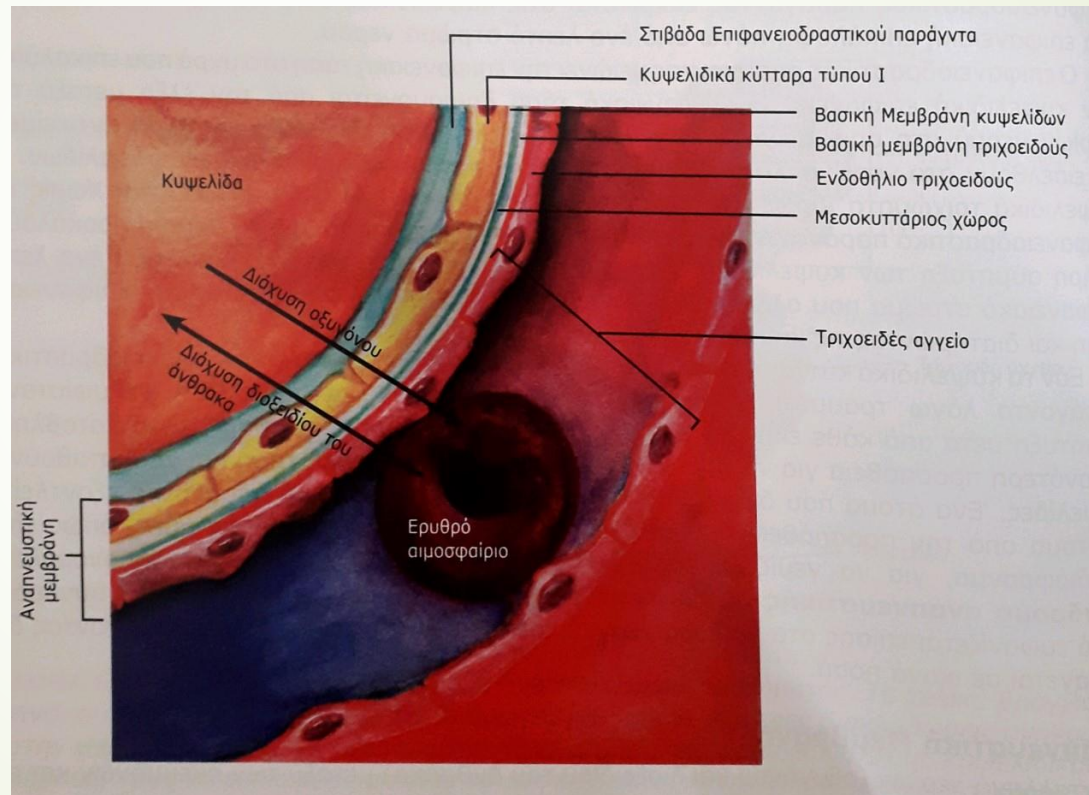
- ▶ Κίνηση αέρα από και προς την αναπνευστική οδό
- ▶ Διατήρηση επαρκούς κυψελιδικού αερισμού
- ▶ Παρεμπόδιση συσσώρευσης διοξειδίου του άνθρακα
- ▶ Συνεχής παροχή οξυγόνου
- ▶ Απόδοση οξυγόνου στην κυκλοφορία

Σύνδεση οξυγόνου

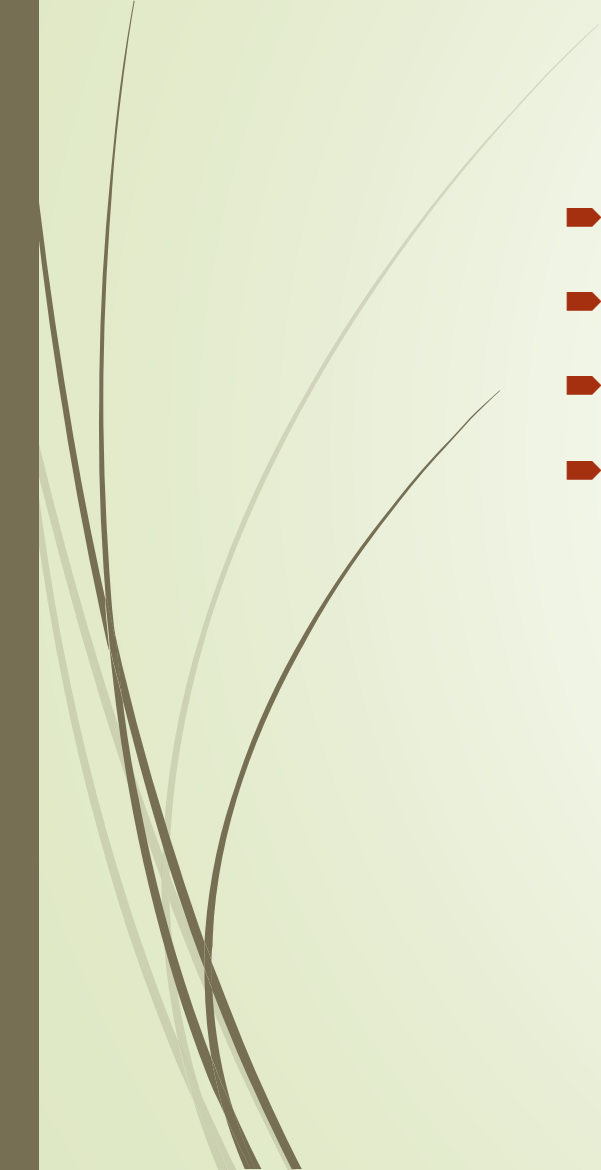

Απόδοση οξυγόνου

Παράγοντες που επηρεάζουν τον αερισμό

- ▶ Πίεση και όγκος αερίων
  - ▶ Ροή αέρα
  - ▶ Ενδοπνευμονική πίεση
  - ▶ Ενδοπλευρία πίεση
-

Αναπνευστικός Κύκλος

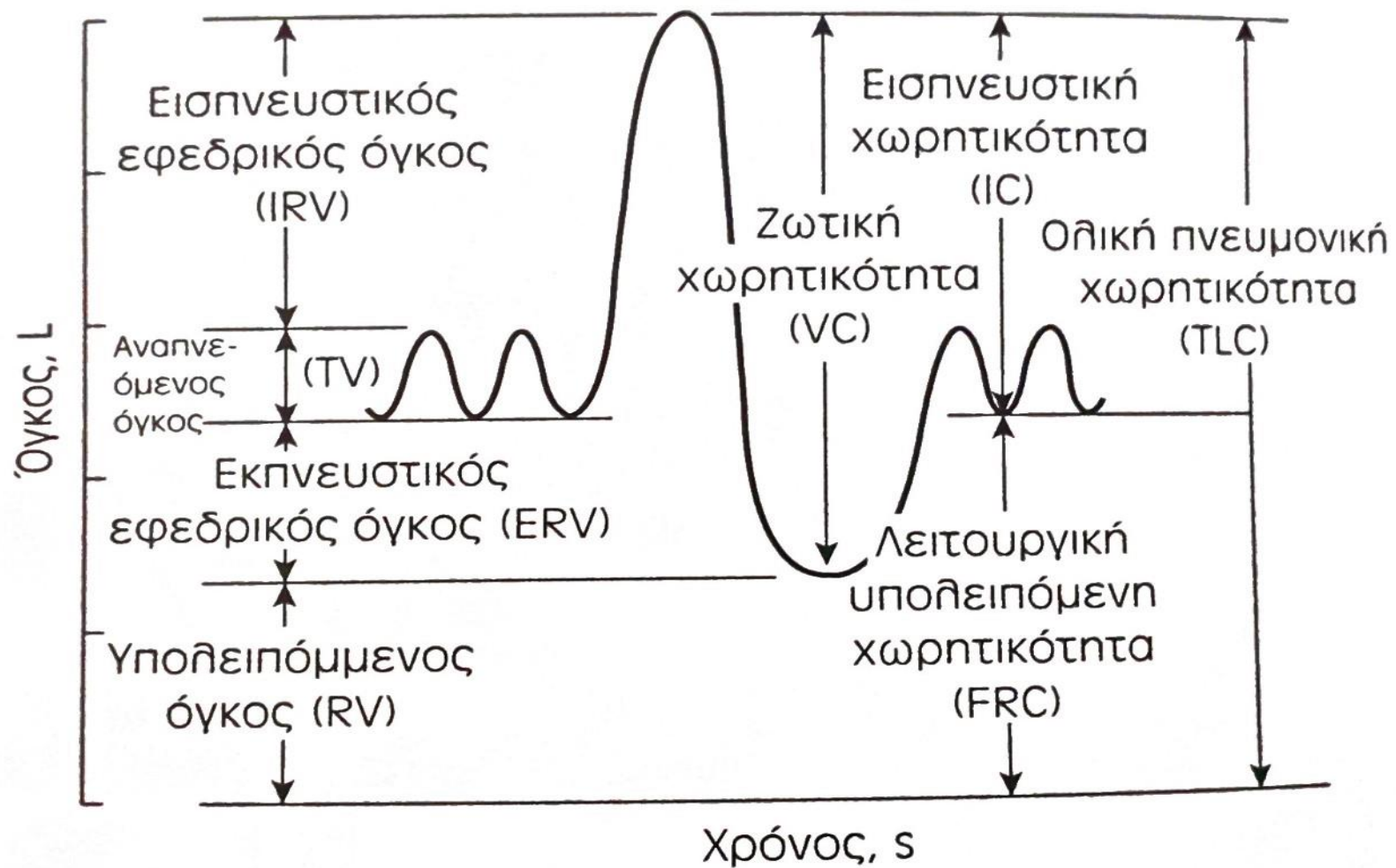
- ▶ Εισπνοή (i) → Ενεργητική
- ▶ Εκπνοή (e) → Παθητική
- ▶ $i/e = 1:2$

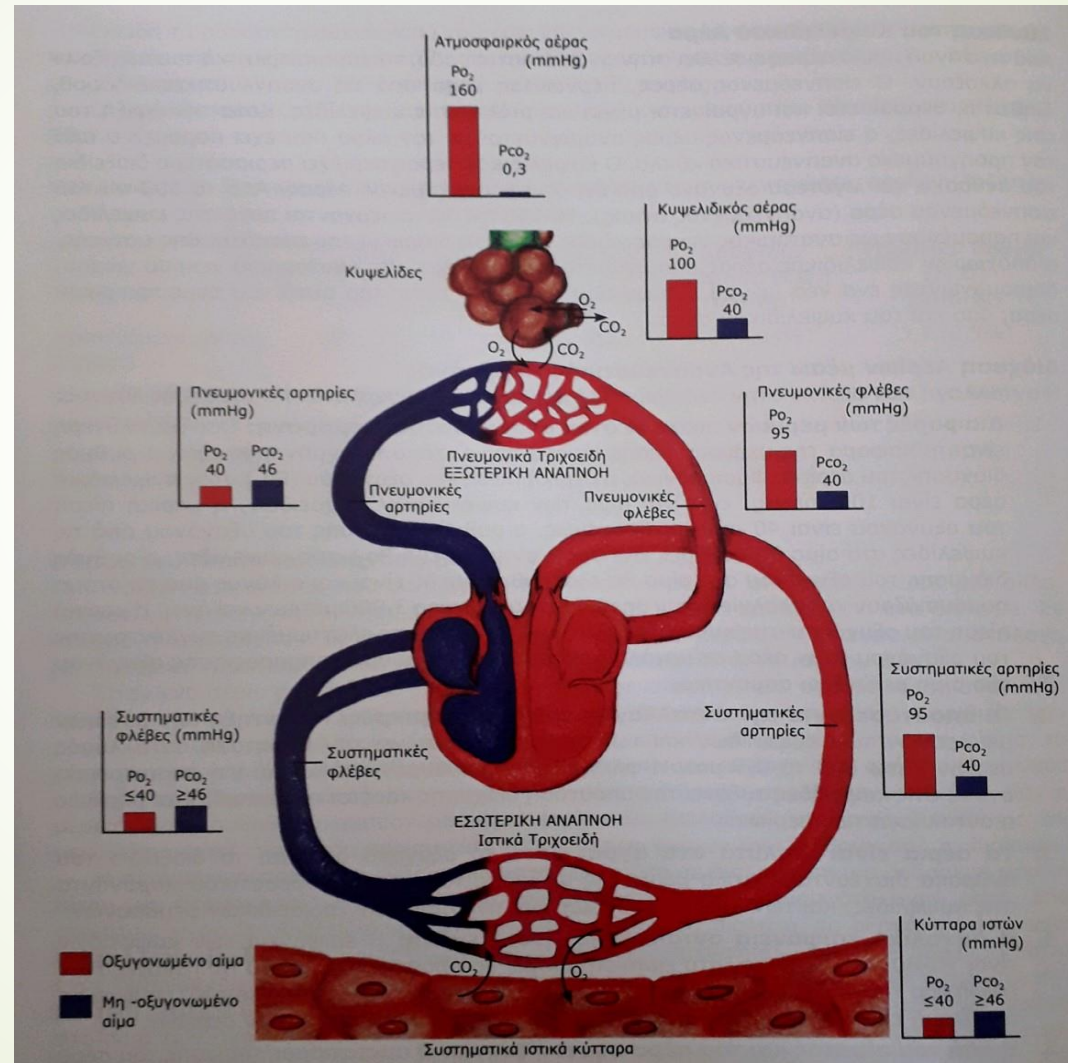
Λειτουργικός έλεγχος αναπνευστικού

- ▶ Αναπνεόμενος όγκος ηρεμίας (TV): 500 ml
- ▶ Εφεδρικός εισπνεόμενος όγκος (IRV): 1900 – 3300 ml
- ▶ Εφεδρικός εκπνεόμενος όγκος (ERV) : 1500 ml
- ▶ Υπολειπόμενος όγκος (RV) : 1100 – 1200 ml
- ▶ Εισπνευστική χωρητικότητα (IC) : 2400 – 3800 ml → TV + IRV
- ▶ Λειτουργική υπολειπόμενη χωρητικότητα (FRC) : 2600 – 2700 ml → ERV +RV
- ▶ Ζωτική χωρητικότητα (VC) : 3900 – 5300 ml → TV + IRV + ERV
- ▶ Ολική πνευμονική χωρητικότητα (TLC) : 5000 – 6500 ml → VC + RV

Όγκοι & Χωρητικότητες

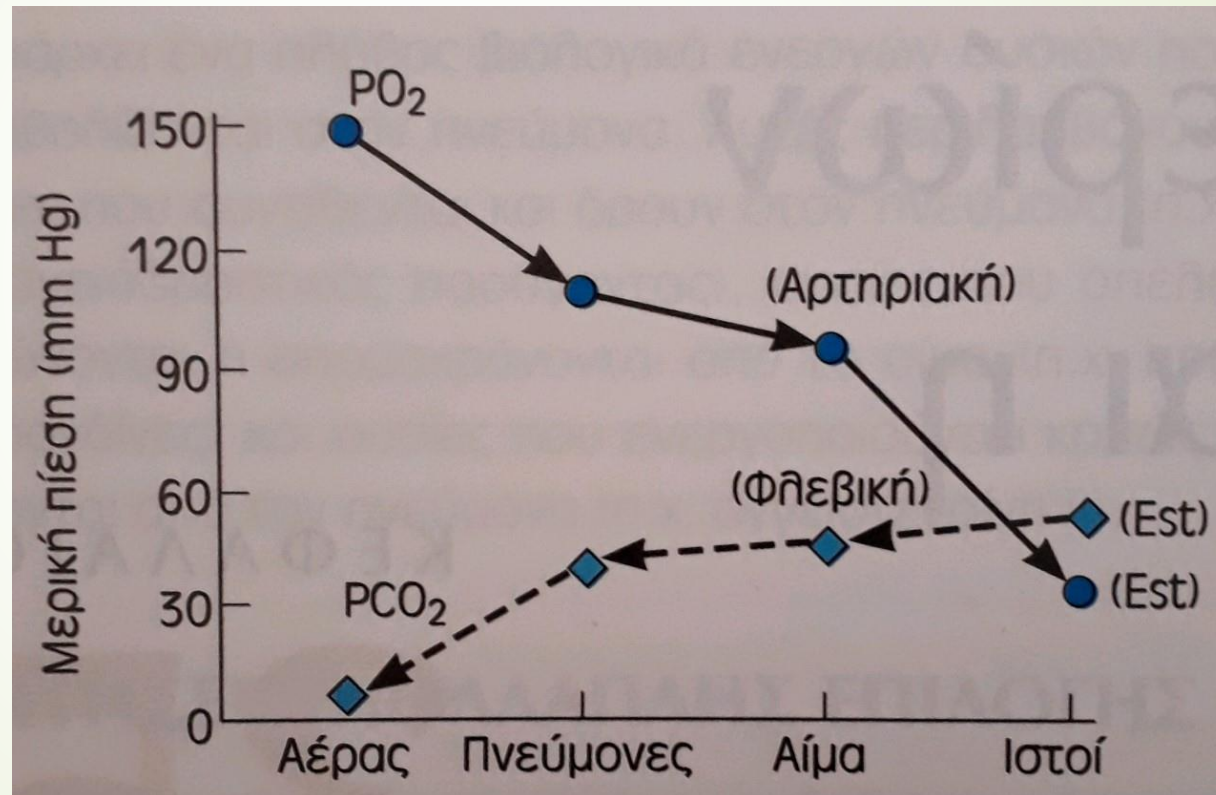

Ανταλλαγή αερίων

Μεταβολές $O_2 - CO_2$

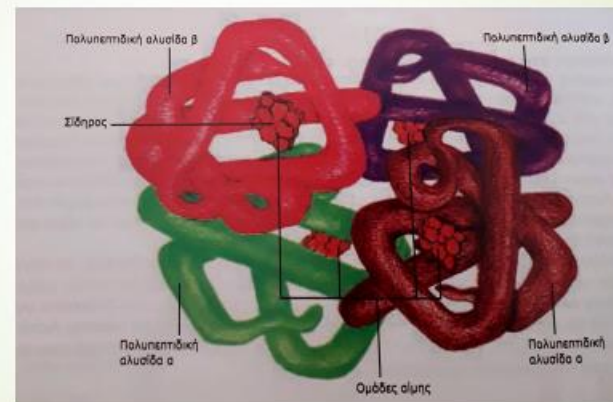

Ανταλλαγή αερίων

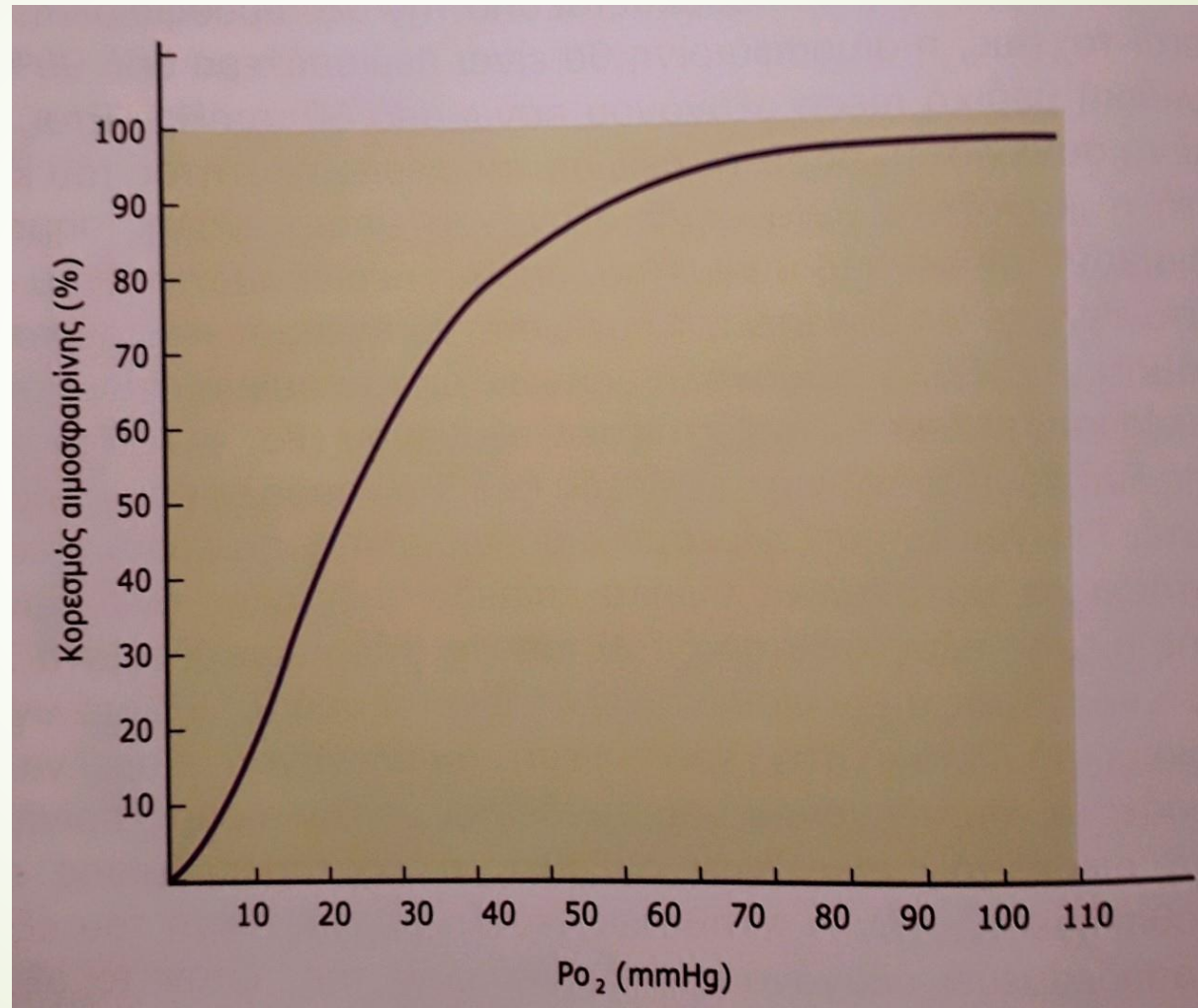
- Πραγματοποιείται με διάχυση
- Πραγματοποιείται σε απόκριση της κλίσης συγκέντρωσης
- Εξαρτάται από:
  1. Κλίση συγκέντρωσης
  2. Θερμοκρασία
  3. Υγρασία
  4. [2,3 - DPG]

Μεταφορά οξυγόνου

Σύνδεση οξυγόνου

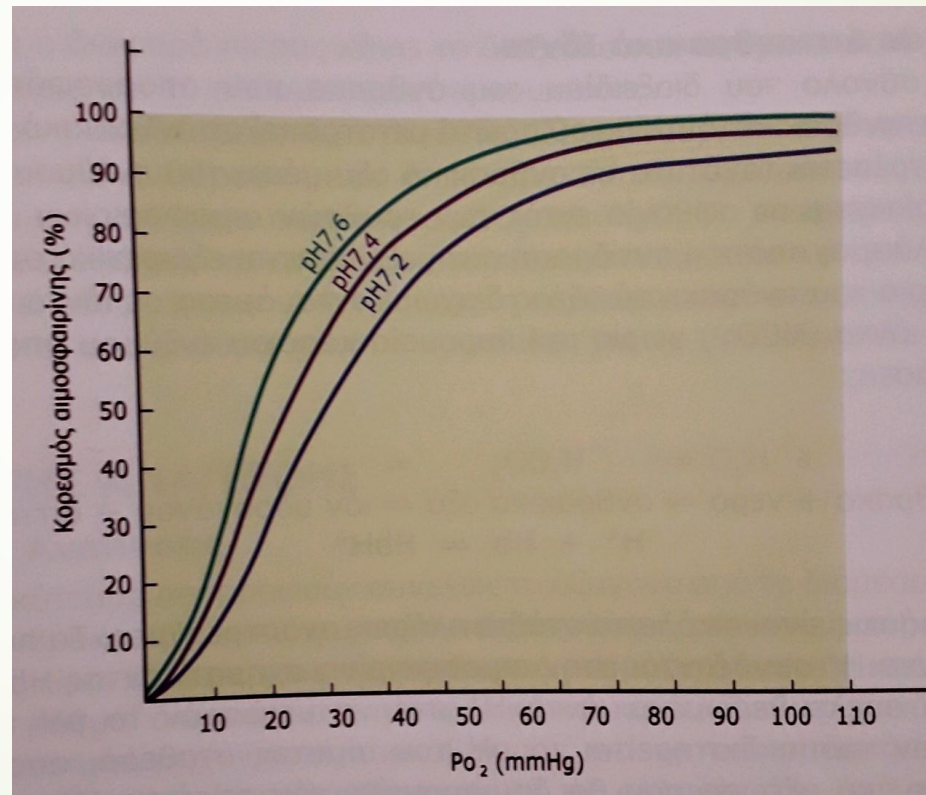

Καμπύλη κορεσμού O₂

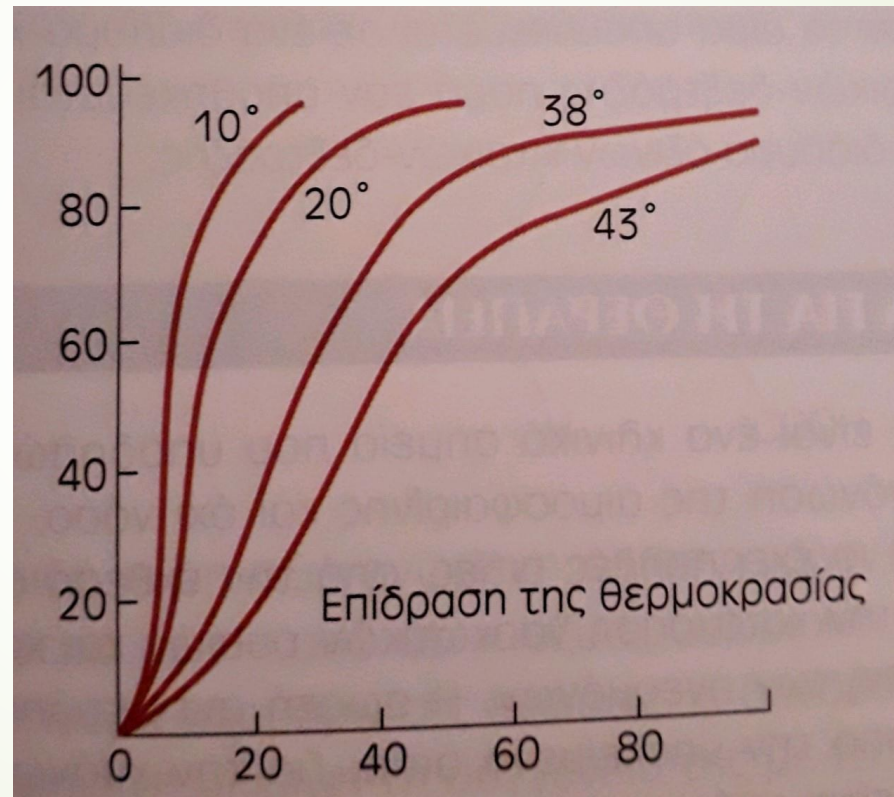

pH – Καμπύλη

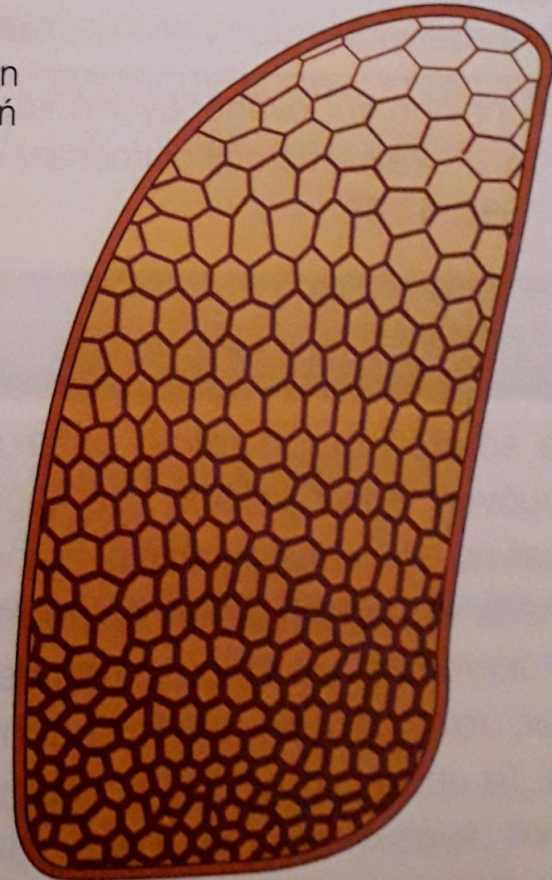
Θερμοκρασία – Καμπύλη

Σχέση Αερισμού – Αιμάτωσης

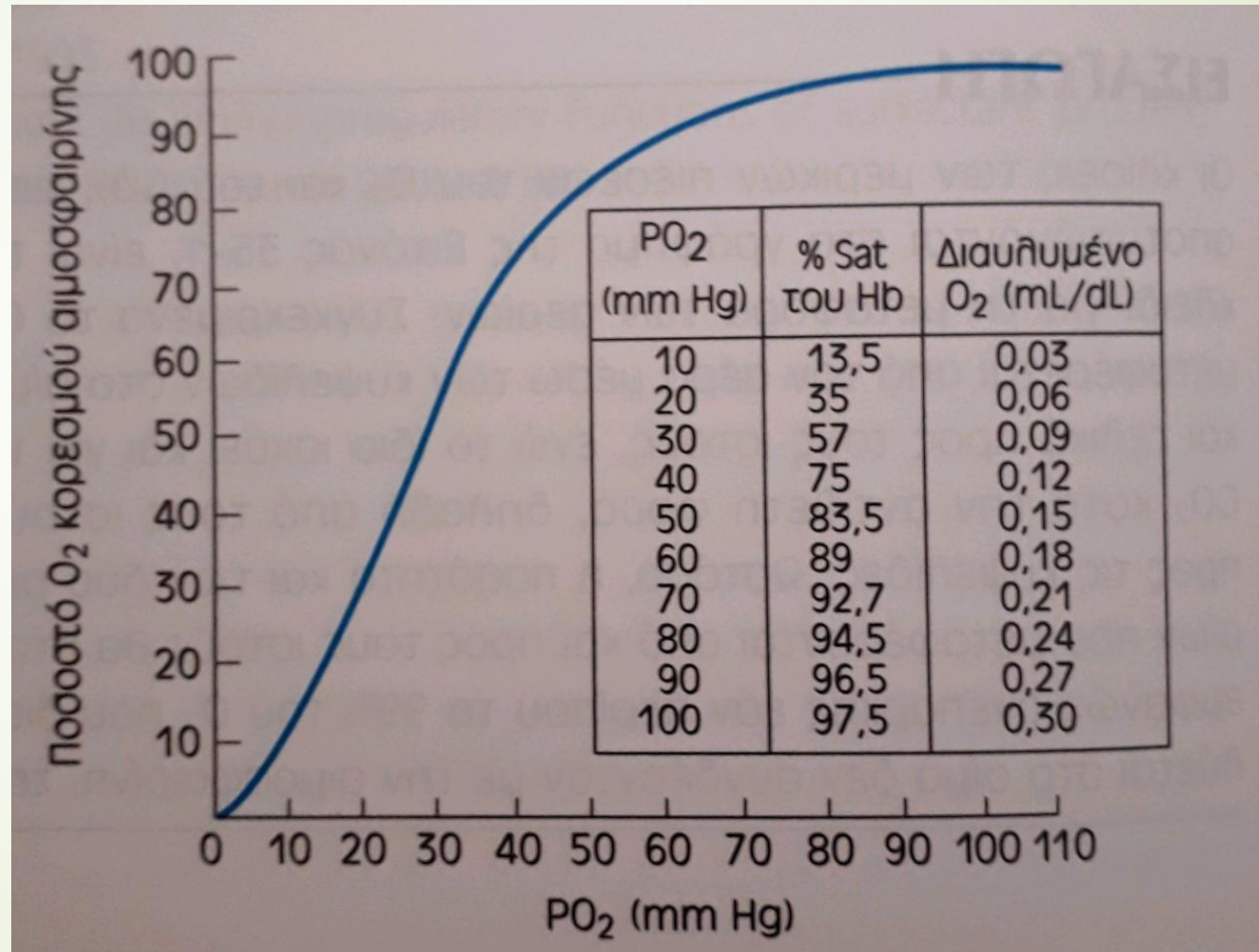
Στην κορυφή

Ενδοπεζωκοτική πίεση
περισσότερο αρνητική
Μεγαλύτερη
διατοιχωματική πίεση
Μεγάλες κυψελίδες
Μικρότερη
ενδοαγγειακή πίεση
Λιγότερη αιματική ροή
Πολύ λιγότερος
αερισμός
και διάχυση

PO₂ – SaO₂

Ρύθμιση αναπνοής

- ▶ Τοπική ρύθμιση ανταλλαγής αερίων

- ▶ Αναπνευστικά κέντρα εγκεφάλου
  1. Φλοιός
  2. Προμήκης
  3. Γέφυρα
  4. Κινητικοί νευρώνες

Ρύθμιση αναπνοής

- Χημειούποδοχοίς
- Τασεοϋποδοχοίς
- Διατατικοί υποδοχοίς
- Πόνος
- Αλλαγές θερμοκρασίας
- Σπλαγχνικές αισθήσεις
- Προστατευτικά αντανακλαστικά

Αέρια αίματος

Φυσιολογικές τιμές ABGs

	Αρτηριακό	Φλεβικό
pH	7.40 ± 5	7.36 ± 4
$[H^+]$ nEq/L	40 ± 5	46 ± 4
PCO ₂ mm Hg	40 ± 5	46 ± 4
[HCO ₃] mEq/L	24 ± 2	25 ± 2
PaO ₂ mm Hg	>90	40
SaO ₂	97%	75%

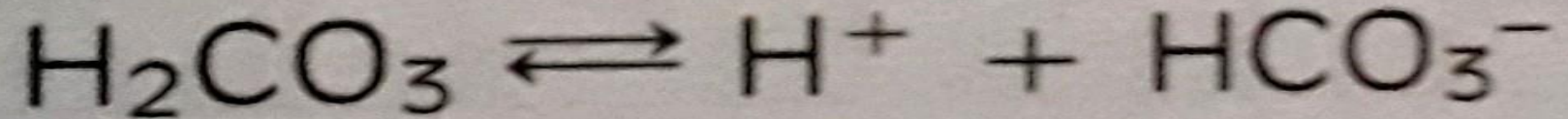
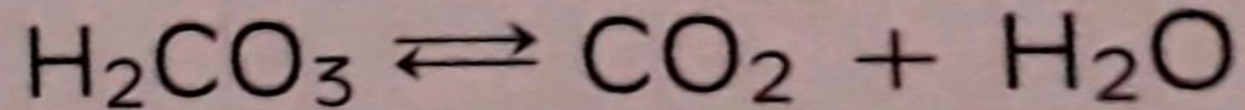

Διαταραχές ABGs

- Υποξαιμία
- Υποκαπνία
- Υπερκαπνία
- Υποξία

Διαταραχές Οξεοβασικής Ισορροπίας

$$\text{pH} = \text{pK} + \log \frac{[\text{HCO}_3^-]}{[\text{H}_2\text{CO}_3]}$$

Διαταραχές Οξεοβασικής Ισορροπίας

- ▶ Αναπνευστική οξέωση
- ▶ Αναπνευστική αλκάλωση

ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

- Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια (Χ.Α.Π.)
- Χρόνια Βρογχίτιδα
- Εμφύσημα
- Άσθμα
- Λοιμώξεις Αναπνευστικού
- Πνευμονική Εμβολή
- Πνευμονικό Οίδημα
- Ατελεκτασία
- Σύνδρομο Αναπνευστικής Δυσχέρειας Νεογνών
- Νόσος Ορέων

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ▶ Ganong's : Ιατρική Φυσιολογία, 2014, Εκδ. Πασχαλίδη
- ▶ Γ. Πανουτσόπουλος: Φυσιολογία του Ανθρώπου για Επιστήμες Υγείας, 2020, Εκδ. ΔΙΣΙΓΜΑ
- ▶ Netter's βασικές αρχές φυσιολογίας του ανθρώπου, Mulroney S. Myers A.